

601000. BELENCSEK SÁNDOR
601000. IDŐJE: 1971.

TART: HUMOROS CIGÁNT NÉPMESÉK

6 lap

TÖLORAZSI MUTATO: NAGYBERKI

SARKMUTATO: XXVI, 6,

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁROM'S

ÁTVEVETVE AZ ÉPÍTÉSEK LTK. 2087-es TETELE ALÓL

Cigány humoros népmesék.A halállal küzdő cigány.

Volt egyszer egy faluvégi cigány, ez elment az erdőre fáért, az egyes szürke lovával.

Az erdőben az utmellelletti fákról vágta az árákat és ment arra egy szabadságos katona, s mondja neki: Cigány vigyázz magadra, mert leesel a fáról. Alig ment el a katona egy kőhajtásnyira, máris leest a cigány a fáról az ággal együtt, mert a cigány azt az ágat vágta, amelyiken állt. A katona vissza is nézett a robajra.

A cigány kiabált a katonának, hogy álljon meg, mert akar neki valamit mondani.

- Mondja kedves vitéz ur, hogyan tudta, hogy én leesek a fáról?
- Ah cigány, én egészen könnyen, mert én mindentudó vagyok.
- Akkor, ha mindentudó, mondja meg nekem vitéz ur, hogy meddig élek én.
- Hát cigány addig élsz, amíg a szürke lovad hármát pukkant a farja alatt.
- Jaj nekem, vitéz ur, hiszen ez a szürke egy nap még százat is pukkant.
- Hát mondd neki, hogy ne tegye, mert ettől meghalsz, és véged lesz.

Elváltak, a cigány megrakta a kocsit fával és ment hazafelé, és alig ment el 100 lépést, máris morrant a szürke fara.

A cigány odament a lóhoz, ölelte, csókolta és könyörgött a szürkének, hogy hagyja meg az életét.

- Mondta: te drága kis pünkösdi rózsá, te aranyos kis lovam, ne vedd el az életemet, mert ha még kettőt morrantol, akkor mi lesz veled? ki lesz a gazdád, nem lesz aki neked enni ad. Otthon öt árva lesz.

Amikor jól kirimázkodta magát, akkor neki vágott az utnak és ballagtak hazafelé. Szürke vigyázz magadra, hogy az életemet el ne vedd, mert akkor nem lesz neked gazdád. Ahogy így beszélget a cigány a lovához, erre egy nagy pukkanás hallatszott.

A cigány erre kétségbeesve mondja: jaj nekem! már csak egy az élet. Re ronda lepökni való gebe, hát csak el akarsz pusztítani engemet mindenképen.

A cigány tépett fücsomókat és össze sodorgatta, bedugta vele a szürke végbelit, de hasztalan, mert ez azonnal kilökte magából a dugót.

A cigány meg is verte a lovat, meg könyörgött is neki, hogy csakhát hagyja meg az életét.

Végül mégis belenyugodott, hogy ennek nem pont a ló az oka, hanem a sors, mert a ló ezt mindig szokta csinálni és ezután is fogja, azonban ez megtehetné, hogy ötlet életben hagyja. No mindegy, gyi te menjünk, lesz ami lesz. Mentek de egy utszakasz rosszabbodáshoz értek és itt a ló erősebben huzott és a ló csak ontotta a morgásokat, és ekkor egy hidhoz értek.

A cigány kiabálta: végem van meghaltam, elvette az életemet ez a ronda ló. A hámat lekasztotta és félre állította a kocsit az út mellé és a cigány befeküdt a hid alá a víz szélére a padkára, és

itt gondolkozott és elaludt, és a kenyeres tarisznyát a feje alá téve jó sokáig aludt, amikor felébredt tűnődött, hogy hol is van, hiszen ő már halott, és elképzelte azt, hogy ő a menyországban van. A békák ott ugrándoztak körötte, és a cigány mondja. Ne itt vannak a zsandzsalok, mert a cigányok így mondták ezt.

A cigány a tarisznyából kenyeret vett elő és morzsolgatta a kenyeret, s mondta: ne zsandzsal, ögyé zsandzsal, és ezzel kiszaladt a hid alól, a szürke ott álldogált a kocsi előtt. No te szürke, hiába vetted el az életemet, azért visszajöttem a menyországból, elengedtek a zsandzsalok, mert morzsát adtam nekik, ezzel haza ment. Otthon örömmel mesélte, hogy ő már meg volt halva és a menyországból megszökött, mert az angyalok elengedték, mert morzsát adott nekik.

A cigány és a kötél.

A cigány elment az erdőre fáért és az arra járó rabló zshiványok elfogták, magukkal vitték hajcsárnak, az olyan elrablott állatcsordák mellé őrzőnek.

Bármennyire szabadkozott, de mennie kellett velük.

Egyszer egy megerősített karhatalmi erőkre ütköztek és elfogták őket, úgy a rablókat, mint a cigány hajcsárt.

A cigány ennek igen örült, mert így megszabadult a zshiványok karmai közül.

A törvény halálra ítélte mind az ötöt, velük a cigányt is.

A cigány igen hangoztatta az ártatlanságát és kegyelemért folyamodott. A törvény szerint őt is velük kellett a törvény szerinti elbánásban részesíteni. A négy zshiványt először akasztották fel és következett a cigány. A törvényben tudták azt, hogy a cigány ártatlan, azonban mint zshiványt őt is fel kellett akasztani.

Ezt olyan szakadozó kötélre akasztották, amely le fog szakadni.

Ahogy felkötötték a cigányt azon nyomban leszakadt az akasztó kötél.

A cigány nevetve mondta: nahát most jártam így először, hogy fel akasztottak és leszakadt a kötél alattam.

Az akkori törvény szerint annak kegyelem és szabadlábra helyezés jár, aki alatt leszakad az akasztókötél.

A cigány süldője.

Volt egyszer egy cigány és ennek volt egy féléves süldő malacca, amelyet pórázon legeltetett mindenütt a házak környékén. Amikor a süldő már megszokta a környezetet, akkor már egyedül is legelészett a házak körül, sőt még elment a közelben lévő uradalmi puszta majorba és ott is legelészett. A cigány már őrizetlenül is hagyta, mert haza is elment egyedül.

Az uradalmi lóistállóba is bement és a lovak hátulján is turkált a malac, addig amíg az egyik ló úgy fejbe rugta a süldőt, hogy azonnal megdöglött a malac.

Jött a cigány, kereste a disznaját és ott találta a ló hátuljánál a disznót.

A cigány kétségbeesve ment az urasághoz, hogy a lova agyonrugta a disznaját, hát most fizesse meg.

Ahogy bement a kastély udvarába, először az udvari mindenessel találkozott, és ezt a cigány nem ismerte meg, azt hitte, hogy az urasággal találkozott és mondja: kezitcsókolom nagyságos, méltóságos, tekintetes uram.

- Nem én vagyok ám az uraság,- hanem a méltóságos ur bent van a kastélyban. Menjen csak be és igen szépen köszönjön és mégjobban titulázza mint engem.

A kastély ajtóban meglátta a mindenes-lányt és mondja kezit csókolom drága aranyos tekintetes, méltóságos, nagyságos asszony, az uraságot keresem.

Nem én vagyok ám a méltóságos asszony, hanem menjen be itt a folyosón és a legbelső ajtón menjen be ott van a méltóságos asszony is meg az ur is.

Ment beljebb a cigány és a szobalánnyal találkozott. Kezit csókolom boldogságos szüzmária szobalánya, méltóságos, nagyságos. tekintetes asszony.

Az uraságot keresem. Nem vagyok ám az uraság felesége a nagyságos asszony, hanem menjen be ott azon az ajtón és ott van az ur is meg a nagyságos asszony is és beszélhet vele. De aztán, de aztán szépen titulálja, még jobban mint engemet.

Bement a cigány, és letérdelt, s mondja: Égből cseppent, méltóságos, nagyságos, tekintetes pünkösdi rózsák, kezüket csókolom. A méltóságos urhoz jöttem.

- No mit akarsz cigány?
- Hát csak azt, hogy térítse meg a káromat.
- Miféle káromat?
- Hát a disznó árát, mert a méltóságos ur lova agyonrugta a disznómat.
- Hol rugta agyon a disznódat a ló?
- Hát nagyságos ur a fejit rugta meg a ló.
- Hol rugta meg a disznót az a ló?
- A bal füle mellett a fejit és megdöglött.
- Hol történt az eset?
- Hát a ló faránál az istállóban történt.
- Akkor elmehetsz cigány, nem jár térítés, mert mért eresztetted oda.
- Én meg bepörölöm a törvénybe a nagyságos urat, mert a maga lova rugta meg.
- Takarodj innen te ebadta cigány, még itt erőszakoskodsz.

A cigány be is perelte az uraságot kártérítésért, és a kitűzött tárgyalásra nem is jelent meg az uraság, mert már ezt kieszközölte előre, a járásbíró kérdezte a cigányt, hogy miképpen történt az eset.

- No cigány hát mondd el, miképpen történt.
- Hát nagyságos főbíró ur úgy történt pl. ha én volnék az a ló, és maga volna az a disznó,-
- Engemet ne állíts példaképpen, hanem mondd el másképpen az esetet.
- Hát nagyságos főbíró ur én csak így tudom elmondani ahogyan történt. Ha én volnék az a ló, maga volna a disznó és odajönne turkálni a hátsó lábához a trágyában és én jól fejberugnám magát, hogy megdöglene, hát ez így történt.

- Akkor elmehetsz nem jár kártérítés, mert mért eresztetted oda.
- Azért nagyságos főbiró ur, majd én megeszem a husát, mert ilyen bajjal még meg lehet enni.

.....

A cigány és a pap.

Volt egyszer egy cigány, ez gyakran ellátogatott a paplakhoz, ott egy kis munkát és ételmezt kapott. A pap azért is megfogadta, hogy némileg szórakoztassa, mert a naiv cigány huncutságokban kitűnő volt. Gyakran az öccsével ment, de legtöbbször egyedül. Egyszer egy ebéd után is odaállítottak ketten. Kérdi a pap: no mit akartok?

- Hát tisztelendő ur fázunk is, meg éhesek is vagyunk. Mit szeretnétek jobban? enni, vagy melegedni?

- Hát tisztelendő atyám, nyárson szalonnát piritani.

A pap erre hozott ki egy darab rétest tányérban. Na cigány! itt van egy darab rétes, mellőtöknek adjam? Nekem adja tisztelendő ur.

Erre bement a pap és kisvártatva jött ki. Cigány, ott van egy tuskó, mellőtök hasogatja szét? A vénebb, akim a rétest kapta mondja a másiknak. No szólj már te is, te bibaszt, hát mindig én válasszak. A tuskót az vágta szét, aki nem kapott rétest. A pap ennek adott pénzt is meg rétest is.

Kérdi a pap attól, aki nem dolgozott. No ugye bánod, hogy nem dolgoztál, a társad négy darab rétest kapott, meg pénzt is.

Hát tisztelendő ur én a tuskót nem bánom, csak a pénzt meg a rétest bánom.

Most az öcséd elmehet haza és te pedig maradj itt kapsz munkát, kosztot és fizetést. A kert végében ott lent tisztítsd ki a vízlevezető árkot. A cigány napokig csak üldögélt az árnyékon és nem dolgozott, még csak bele sem kezdett a munkába. A napi háromszori evésre mindig megjelent enni. A pap az ablakból sokszor figyelte a cigányt és soha nem látta dolgozni.

Lement a pap és kérdi? Hát mért nem dolgozol Gyurka? Mert én másképpen akartam, nem úgy mint a tisztelendő ur mondta. Hát mért nem csinálod úgy ahogyan akartad? Azért mert maga nem úgy akarta. -Kénytelen meg kellett csinálni a cigánynak. Azonban az esti munka abbahagyásakor a kertben levő répát tépte ki, hogy haza lopja. Meglátta a pap, sietve ment hozzá. Kérdi: Mit csinálsz itt?

- Hát tisztelendő ur, kapaszkodok, hogy a szél el ne döntsön.

- Hiszen nem is fuj a szél,

- Majd fuj, csak meg kell várni, előre kell számítani.

- Te Gyurka, te igen raffinált cigány vagy, mondd hány gyereked van?

- Öten vannak tisztelendő uram, három fiu, meg két lány.

- Azokat is olyan huncutra neveled, amilyen te vagy, én úgy gondolom.

- Tisztelendő ur tudja egy kis huncutság nem árt az emberben, mert anélkül nem él meg a világban és az én gyerekeim sem lesznek bibaszt-ok /mamlaszok/.

- Hozd el egyik napon a gyerekeidet, had beszéljek velük, majd én meglátom, hogy milyen okosak.

Másnap a cigány odaállított a családjával heted magával, az asszonyt is elvitte bemutatni. Kérdi a pap az asszonyt:

- No mi a neved? Bözsi, mondja.

- Te vagy a Gyurka felesége? Én vagyok.

- Te is olyan hamis vagy mint Gyurka?
- Nem olyan vagyok tisztelendő ur, mert én asszony vagyok. A gyerektől is kérdi a nevét, és hogy no mondd mit tudsz?
- Én szarkafészket is meg rigófészket is tudok a kis erdőben.
- Tisztelendő ur, minek a maga orrán az a két kis ablak?
- Azért, hogy szebben tudjak látni, mondja a pap.
- Milyen nagy pocakja van magának tisztelendő ur, hát mi van a pocakjában?
- Tudod mi, trágya, mondja a pap.
- Maga nagyon sok trágyát megevett, hogy ilyen nagy a hasa.
- Gyurka, vidd el a porontyaidat, mert még össze veszekszek veled.
- Most még hívd ide a szomszédaidat a cigánytanyáról. Három cigány férfi állított a pap elé a Gyurka hívására.
- Van-e családodok?
- Van igen, rajkók is, asszonyok is vannak,
- Mire tanítjátok a gyerekeiteket?
- Mindenre tanítjuk tisztelendő ur, enni, inni, szükségelni, vizelni, teknőt vájni, vályogot vetni, stb.
- Mikor gyóntatok utoljára?
- Amikor esküdtünk tisztelendő ur, akkor gyóntunk.
- Az már régen volt, hát most tessék, gyónjatok meg. Egyenkint gyóntak a cigányok.
- No mondd cigány, mi a bünöd?
- Hát tisztelendő ur, a falhoz vágtam a bundámat.
- Azzal még nem vétkeztél, mondja a pap.
- De benne volt ám az apám is.
- Az már bün, tovább mi bünöd van még?
- A nagybőjtben libahus ettem.
- Az már bün, hagytad volna husvétig, mért vágta le?
- Nem úgy vágta le, hanem úgy tekertem ki a nyakát, mert nagyon gágogott, aztán meghallotta volna a gazdája. Ahogy ezzel, végzett, jött a másik.
- No mi a bünöd?
- Tisztelendő ur, ahogy jöttem gyónni, az első ajtónál kalapot emeltem.
- Azzal katolikus köteleességedet végezted.
- A második ajtónál keresztet vetettem.
- Azzal sem vétkeztél.
- Órárt loptam.
- Az már bün, add vissza a gazdájának.
- A cigány előveszi a zsebórát és nyújtja a papnak, tessék tisztelendő ur.
- Ne nekem add, hanem a gazdájának.
- Én uszóttam neki és nem fogadta el.
- Akkor tartsd meg magadnak.
- Köszönöm tisztelendő ur.

- Jött a harmadik cigány.
- No mondd el a bűnödöt.
 - Hát tisztelendő ur, én nagyon szeretem az intéző ur feleségit, mert olyan egy szép asszony.
 - Az bűn, de még hozzá nagy bűn. Az intéző ur tudja-e ezt?
 - Az intéző ur sem tudja, de még a felesége sem.
 - Neked nincs feleséged?
 - De van tisztelendő ur
 - Szereted a feleségedet?
 - Nagyon szeretem tisztelendő ur, csak gyűjjön el estére, majd meglátja, hogy milyen ölelkezés, csókolózás, meg minden lesz ott.
 - El ne hagyj a feleségedet cigány. Nem hagyod el?
 - De tisztelendő ur, ha megyünk együtt az uton és nem ér velem, akkor elhagyom, aztán haza ballagunk.

A pap azután vette észre, hogy az első ajtóról a kalapját emelte le, a másodikról a keresztet akasztotta a nyakába, a harmadiknál a kabátból el emelte az óráját.

A cigány és a csonkaördög

Volt egyszer egy cigány, és ez a csonka héten megette az al-
mizsnaként kapott hushagyói fánkot.

Azok a falusiak, akik adták neki ijesztgették, hogy majd el-
visz a csonkaördög.

- Mért visz el, azért, hogy fánkot eszek?
- Azért mert ilyen nagybőjtben nem szabad fánkot enni.
- Nembánom, megreckirozom, nagyon jó ez a fánk.
- No csak edd, majd elvisz.
- Az még nem baj, ha az visz engemet, csak nekem ne kelljen azt vinni, engemet nem visz el, mert nem engedem magamat, a balta mindig velem lesz, még éjjel is mellettem lesz és nem engedem ma-
gamat, levágom a nyakát. Azután párhetenként mindig eljött ahhoz a házhoz és bejelentette, hogy még mindig megvan és nem vitte el az ördög.
- No csak várj, majd rád kerül a sor és elvisz.
- Engemet nem visz el, mert nem félek tőle, majd magukat el-
viszi, mert félnek tőle.

Egyszer azzal állított be a parasztházhoz, hogy az éjjel álmá-
ban látta a csonkaördögöt és nem vitte el, hanem megkínálta fánkkal,
hogy egyen, el is fogadta és mondta, hogy nem viszlek el, hanem el-
viszem azokat, mint magukat, mert félnek és nem eszik meg a fánkot.

A parasztok erre nagyon megijedtek és futottak a plébános ur-
hoz panaszkodni és ez befüstölte őket, hogy az ördög ne férjen hoz-
zá.

A cigányt pedig kitiltották a házból, mert az ördögökkel cim-
borázik.

Nagyberki, 1971 december 11.

Gelencsér Sándor

MÁV.nyugdíjas

Nagyberki